

pp
5
4
2
4
7
1
8
4

KIS KAP

VÁRAKOZÁS. (Lásd a 10. lapon.)

LI. köt. 1. szám.

Ára negyed évre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr.
Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

1896. július 5-én.

A VARÁZS SIPKA.

— Vigjáték két felvonásban. —

Személyek :

<i>A király</i>	<i>Pöröly Miska, kovács-</i>
<i>A király-kisasszony</i>	<i>legény</i>
<i>A miniszter</i>	<i>Boszorkány-mester</i>
<i>Údvarhölgy</i>	<i>Boszorkány-inas</i>
<i>Testőr-kapitány</i>	<i>Komornyik</i>

Első felvonás.

Színhely: Sűrű erdő.

Első jelenet.

Boszorkány-inas, majd Miska.

Boszorkány-inas (szörnyen savanyu képpel vad almát harapdálva.) Gyönyörű mesterség ez a mi mesterségünk, de a kosztja . . . juj! Azt hiszem, minden fogam arasznyit nőtt . . . És a gazdám nem akarja arra fordítani a bűvész-tudományát, hogy legalább sült pulyka legyen ebédre. »Menj fiam, keress valami enni valót.« No, aki ebben az erdőben vad almánál egyebet talál, az még a gazdámnál is nagyobb boszorkánymester volna. Pedig nagy mester . . . nagyon nagy mester! Már elkészítette a varázs-sipkát. Még csak ember köll hozzá, aztán könyökig vágjuk az aranyban. Biztatott, hogy én menjek vele a király nyakára . . . köszönöm szépen! Bele-törhet a bicska . . . és inkább én eszem vad almát, hogysen én legyek hollók lakomája. — De ni! . . . valaki jön. Ugyan ki tévedhet ide? (Félre áll egy fa mögé.)

Miska (kormos képpel és kézzel, bőr köténnyel, lassan vánszorogva jön.) Nem bírok tovább menni . . . ha ide is utánam jönnek, hát fogjanak el! (Fatörzsre ül és nagyot sóhajt.) Jaj jaj! Ki hitte volna, hogy földönfutó lesz belőlem! (Busan lecsüggeszti a fejét.)

B.-inas (elő jön.) Hát te ki vagy és mit keresel itt?

Miska (ijedten fölugrik.) Jaj!

B.-inas. — No, no, ne ijedj mindjárt halálra! Nem vagyok én haramia; de ha az volnék is, még akkor is megesnék rajtad a szívem. Hiszen olyan képet vágsz, mint ha akasztani vinnének.

Miska (esüggedten.) Hát'szen körülbelül úgy is van.

B.-inas. — Mi a tatár? Talán bizony a siralom-házból szöktél meg?

Miska. — Még nem! De majd oda kerülök.

B.-inas. — Ohó! Hát olyan gonosz czimbora vagy? Talán embert öltél?

Miska. — Én? Még a csirkét sem tudnám megölni, pedig sütvé szeretem.

B.-inas. — Egészen az én gusztusom. De ha ilyen jámbor legény vagy, akkor ugyan miért kerülnél a siralom-házba?

Miska. — Jaj, nagy sor az! Mindennek az a böggő kis poronty az oka . . . vagyis hogy inkább a majszterné asszonyom . . . azaz hogy talán mégis csak a király ő szent felsége, meg a tündérszép király-kisasszony!

B.-inas. — Hallod-e, barátocskám? Én a boszorkány-mesterséget tanulom ugyan, a gazdám meg nagy mester minden titkos és rejtelmes dolgokban; de már ezt a te beszédedet még a gazdám sem értené meg.

Miska. — Meghiszem! Majd értenétek, ha veletek esik meg az a szerencsétlenség!

B.-inas. — Mi az már no? Beszélj okosan. Hátha nem is olyan nagy a baj?

Miska. — Nem olyan nagy? De még sokkal nagyobb is lesz, ha elfognak. Hollók, varjak prédájává tesznek!

B.-inas. — Akkor hát mégis valami nagyot vétettél?

Miska. — Persze hogy vétettem. De a majszterné asszonyomnak a lelkén szárad, ő kergetett belé. Mert hát úgy volt az, hogy ma reggel a kisbíró kidobolta a faluban, hogy a király ő felsége és a királykisasszony keresztül fognak kocsizni a falunkon, hát minden hűséges alattvalója álljon ki az utcára és éljenezzen.

B.-inas. — No, és te nem akartál éljenezni?

Miska. — Dehogy nem! Az szegi a nyakamat, hogy nagyon is akartam. Még soha sem láttam eleven királyt és királykisasszonyt, hát persze hogy oda álltam a sorba. De oda állt a majszterné asszonyom is a pólyás kis porontyával. Még csak fél esztendőcs csecsemő, de a torka . . . no, az nagy-szerű. Akkorát visít, mint egy tuczat malacz együtt véve. És mindig visít, és ekkor is visített.

B.-inas (nevetve.) — Bizonyosan ő is éljenezni akart.

Miska. — Meglehet. De a vitézlő zsan-dár ur oda jött és ráparancsolt majszterné asszonyomra, hogy takarodjék haza azzal a bőgő gyerekekkel, mert ilyen muzsikával nem szokták a királyt köszönteni. Hanem hát persze a majszterné kíváncsi volt, a világerő sem mondott volna le róla, hogy a parádét ne lássa és egyszerre csak oda toppan elémbé. »Miska, vidd be a kicsikét a házba!« És már akkor az ölembé is nyomta a bömbölő porontyot.

B.-inas (kaczagva.) No, ugyan megjártad! És aztán a szobában őrizted a kedves kicsikét?

Miska (sóhajtván.) Bár azt tettem volna! De velem is incselkedett a kíváncsi-

ság ördöge. Mit? Hogy e miatt a sivalkodó gyerek miatt ne lássam az én felséges királyomat meg a csoda-szép királykisasszonyt? Már ez csak nem járja! Hát biz' én letettem az ut szélére, épp mikor a királyi hintó már közeledett. De az ostoba kicsike ott a földön még sokkal erősebben visított; éppen mint ha nyársra huzták volna. Majszterné asszonyom meghallja, hátra fordul és iziben nekem iramodik. Hát én persze elfutottam . . .

B.-inas (nevetve.) Hahaha! Gyönyörű vitéz vagy! Megfutni egy asszony elől!

Miska. — Nincs mit nevetni rajta. Nem vagyok én holmi anyám-asszony katonája. A husz fontos kalapácsot úgy emelem, mint a pelyhet, nem is retirálok meg egyik legény elől sem a faluban . . . Hanem a majszterné . . . no, próbálj csak megállni előtte, mikor a tíz körmével neki megy a szemednek!

B.-inas. — No inkább elhiszem. De hát azért még föl nem akasztanak, hogy megszegted a majszterné parancsát.

Miska. — Hiszen ha csak az volna! De még azután jött ám a veszedelem. Amint ijedten futok, hát egyszerre csak, magam sem tudom, hogy, hogy nem: a királyi hintó elé botlok, a lovak megriadnak, elragadják a kocsit, a királykisasszony sikoltoz, a király is megijedt, a nép jajgat és az lett a vége, hogy a hintó az árokba fordult és összetört.

B.-inas. — Jaj! Ez már csakugyan nem tréfa. Hát a király meg a leánya?

Miska. — Nagy bajuk nem eshetett, mert mindjárt kivergődtek és ott jártak-keltek a hintó mellett.

B.-inas. — Akkor hát semmi baj.

Miska. — Dehogy semmi, dehogy semmi! A király rettenetes dühös lett. Én a zavarban elmenekültem és meglapultam egy sövény mögött. Oda hallottam, amint a király parancsolta, hogy azt a vakmerőt, aki a bajt okozta, élve vagy halva elő kell teremteni és a legmagasabb fára felkötni. Elfutottam . . . idáig eljutottam . . . de végre is rám találnek és ekkor vége az én fiatal életemnek! (Busan lecsüggeszti a fejét.)

B.-inas. (félre.) Ennek az elszontyolodott legénynek a gazdám talán jó hasznát vehetné. (Fenn.) No, ne ereszd annyira búnak a fejedet. Rá érsz erre akkor is, ha majd a talpad alatt fuj a szél. Még jóra is fordulhat a dolgod, ha a gazdám megkönyörül rajtad.

Miska. — Ki a te gazdád? Az imént mint ha valami furcsát említettél volna.

B.-inas. — Meghiszem azt! Az én gazdám hatalmas boszorkány-mester. Segít ő rajtad is, ha akar. Várj csak, mindjárt ide hívom. Amott lakik a barlangban. (El.)

*

Második jelenet.

Miska, egyedül.

Miska (a távozó után bámul.) Boszorkány-mester? Köszönöm szépen a segítségét. Talán bagollyá vagy nem tudom én miféle vad állattá változtatna . . . akkor persze rám nem ismer a zsandár . . . de agyonlőni agyonlőhetnek . . . Vagy pedig azt fogja kívánni, hogy czimborája legyek a gonosz mesterségében . . . Nem én! . . . azt nem teszem . . . Én mindig jámbor, istenfélő legény voltam . . . (Indul.) Inkább tüstént odább állok, hogysem holmi ördögi praktikába keveredjem . . . (Megáll.) Hm! De ha a zsandárokkal találkozom . . . akkor estére bizonyosan fönn bokázok a levegő-

ben . . . Pedig erre nincsen semmi kedvem . . . No, nem szabad elhamarkodni a dolgot. Hát ha csakugyan segít a boszorkány-mester? Ha nem lesz inyemre, amit mond, később is odább állhatok. Már jönnek is.

*

Harmadik jelenet.

Miska. Boszorkány-mester. Boszorkány-inas.

B.-inas (a boszorkány-mesterhez.) Ez az a legény. (Miskához.) No, örülhetsz, barátocskám! Azt mondja a gazdám, hogy kiségit a bajból.

Miska. — Csak aztán igaz legyen!

B.-mester (ünnepiesen.) Amit én mondok, abban nem szabad kételkedni. Tudom a bajodat, nagyon könnyű rajta segíteni. (A zsebéből sipkát huz elő.) Mindössze ezt a sipkát kell a fejedre viselned.

Miska (fitymálva.) No bizony! Az még el nem változtat annyira, hogy rám ne ismerjenek.

B.-mester. — Akkor beszélj, ha már tudod, miféle sipka ez! Aki ezt a fején viseli, azt emberi szem nem látja . . . köd előtte, köd utána . . . láthatatlan, mint ha üres pára volna.

Miska. — Lehetetlen! De ha úgy van, akkor hát csak ide velem! Így már persze sokat ér. Szabadon járhatok, amerre akarok; el nem fognak, föl nem kötnek a zsandárok. Hát csak adja szaporán! (Utána nyul.)

B.-mester. — Csak lassan, fiacskám! Egészen ingyen nem adhatom. Én megmentem az életedet, de te is szolgálj nekem valamivel.

Miska (gyanakodva.) És mi volna az? Azt előre megmondom, hogy semmiféle ördögösségre sem adom rá a lelkemet.

B.-mester. — Hehehe! Te oktondi! Mint ha én a te árva lelkednek valami hasznát vehetném. Amit én kívánok, inkább tréfa-

számba mehet, neked pedig csupa mulat-
ság és gyönyörűség lesz.

Miska. — Igazán? Hát mit köll tennem?

B.-mester. — Elmégy a királyi palotába ...

Miska. — Micsoda? Én? A királyi palo-
tába? Éppen oda, ahol halálra kerestet-
nek? Köszönöm az ilyen szives jó taná-
csot, de nem élek vele.

AZ ÉN MADARAM.

*KIS madaram, czinegém,
Téged ugy szeretlek én!
Egy madárnak sem tudok ugy
Orülni az énekén.*

*Kalitkából szállj felém.
Ringatlak ujjam hegyén.
A mi torkos cziczánk ellen
Hiven megvédelek én.*

B.-inas (nevetve.) Ó te együgyü! Hisz
fejeden lesz a varázs-sipka, nem fog látni
senki sem.

Miska. — Vagy ugy!

B.-mester. — Természetesen. Amig fejeden
a sipka, nincs mit félned senkitől és sem-
mitől. S a sipkával baj sem érhet, amig pon-
tosan teljesited, amit mondok s rendelek.

Miska. — Csöppet sem értem, de hát jól van no! Aztán mi dolgom lesz ott a palotában?

B.-mester. — Bekvártélyozod magadat, mint aki ur ott a házban. Eszel-iszol, heverészel, mindent láttatlanban. Mikor a királynak a reggelijét beviszik, elkapod a findzsát és megiszod a csokoládét, a királynak csak az üres csésze jut; ebédnél a tányérjáról elemeled a kövér liba-czombot, poharából kiiszod a finom tokajit; este bele fekszel az ágyába és ha ő akar lefeküdni, ellóditod messzire.

B.-inas. — És nevensz hozzá nagyot.

Miska. — Nem, már ilyet nem teszek! Így gyötörjem felséges királyomat? Nem biz én, ezt nem teszem.

B.-mester. — Amint tetszik. Így a sipkát sem kapod. (Indul) Amott ... hallod?... Beszéd hangzik . . . alkalmasint a zsan-dárok . . . Hát csak fogasd el magad! (Megy.)

B.-inas (követi.) Hahaha! Estére már ott lógsz a levegőben. Gratulálok, hahaha!

Miska (ijedten.) Várjatok no ... Hiszen nem mondom ... Csak azt szeretném tudni, hogy miért tegyem azt a belondságot ... meddig? És mi vége lesz?

B.-mester. — Jó vége lesz mindnyájunkra, dusak leszünk s boldogok.

Miska. — Ha ez igaz ... akkor ... nem bánom ...

B.-mester. — Jőjj velem a barlangomba, ott mindent megmagyarázok.

B.-inas (félre, örvendve.) Megtaláltuk emberünket, aki számunkra a tüzből kiszedi a gesztenyét.

Miska. — Már hiába, mit tegyek? Megköll tennem, bármit kíván. Majszterné asszo-

nyom lelkén szárad, hogy ha rosszra tévedek és e boszorkány-mesternek czimborájává leszek!

— A függöny legördül. —

(Vége következik.)

— Tanítónő nevenapján. —

*Mi lenne a kertből, hű kertésze nélkül?
Ha nincs böles építész, egy kis ház sem épül.*

*Hő szeretetünkkel azért karolunk át,
Te vagy itt a kertész s vezeted a munkát.*

*Hinted a jó magot gyöngye szíveinkbe,
Senki sem fáradoz értünk annyit, mint te;
Lelkünk szent templomát épited izzadva,
Többet gondolsz miránk, mint saját magadra.*

*Az áldott jó Isten, ki fölhozza napját,
Melytől a kis magvak életüket kapják
És aki lakozik lelkünk templomában,
Legjobb áldásival, vajh! téged megáldjon.*

*Mi is szeretettel háláljuk jó tettid —
Még csak kevesecskét érhattünk el eddig,
De kicsinyke erőnk a meddig elérhet:
Köszönjük Istennek, szüleinknek, s néked.*

csodás
dent
De az
vannal
meg a
Mes
dár, k
voltak
tud rö
hasonl
helyett
ménys
Mire
találga
ez biz
kazuár
a sisak
szükség
nem tu
Röp
tud. E
sűrű
csak h
beoson

A SISAKOS MADÁR.

A természetéről és időktől fogva azt mondják a legtudósabb emberek, hogy csodás bölcseséggel alkot meg mindent úgy, amint éppen legjobban van. De azért nem ritkán meg voltak és meg vannak a tudósok akadva, ha egyet-mást meg akarnak magyarázni.

Messze Ausztráliában él egy nagy madár, *kazuár* a neve. Ezzel is sokáig meg voltak a tudósok akadva. Ez a madár nem tud röpködni, a tolla majd nem hosszú szőrhöz hasonlít és ami legfücsább: a fején taraj helyett négy-öt hüvelyk magas, csont-keményességű sisakja van.

Mire való neki ez a sisak? Sokáig hiába találgatták és már-már azt hitték, hogy ez bizony egészen fölösleges czifraság a kazuár fején. De amint aztán megfigyelték a sisakos madár életét, látták, hogy nagy szüksége van neki arra a sisakra. E nélkül nem tudna menekülni ellenségei elől.

Röpködni, mint mondtam, a kazuár nem tud. Ha tehát veszedelem fenyegeti, a sűrű bozótba köll menekülnie. Igen ám, csak hogy nem olyan kicsike, hogy könnyen beosonhatna valahová. Ha a sisakja nem

volna, a sűrű bozót össze fonódott galyai, amint be akar alájok furakodni, megtépdesnék, megvéreznék fejét, nyakát, keresztül sem bírna vergődni. De most mit tesz? Mikor neki ront a sűrű bozótnek, előre feszíti kemény sisakját olyképp, hogy ez egyenlő magasságban legyen a nyakával, hátával. A sisak-szarúval félre háritja az alkalmatlan galyazatot és baj nélkül suhan keresztül olyan sűrűsége, ahol ellensége nem bír átvergődni.

S ime, nagyon bölcsen van úgy, hogy a kazuárnak sisakja van.

A FARKAS ÉS A BÁRÁNY.

— Példázat. —

A BÁRÁNYOK bátorságban voltak legelőjükön. A kutyák aludtak, a pásztor egy szilfa árnyékában furulyázott.

Ezalatt egy kiéhezett farkas lopózott a kerítés mögé s leselkedett a legelésző nyájcskára.

Volt a bárányok között egy kis ügyetlen, aki a farkast meglátván, vele beszélgetésbe elegyedett.

— Mit keresel itt? kérdi az ólalkodótul.

— A jó füvecskét, feleli a farkas. Tudod: nincs kellemesebb dolog, mint a zöld mezőn legelészni, mely virágokkal van borítva, s így csillapítani az éhséget, tiszta forrás-vizzel pedig a szomjuságot. Itt mind a kettőt megtalálhatom s mi köllene még ezen kívül? Szeretem a bölcs felfogást, mely azt tanítja, hogy kevéssel is be lehet érnünk.

— Igazán? mondá a bárány. És nem fogsz többé állatokkal táplálkozni, hanem beéred a pászittal is? Ha így van, éljünk együtt mint testvérek s legelgessünk.

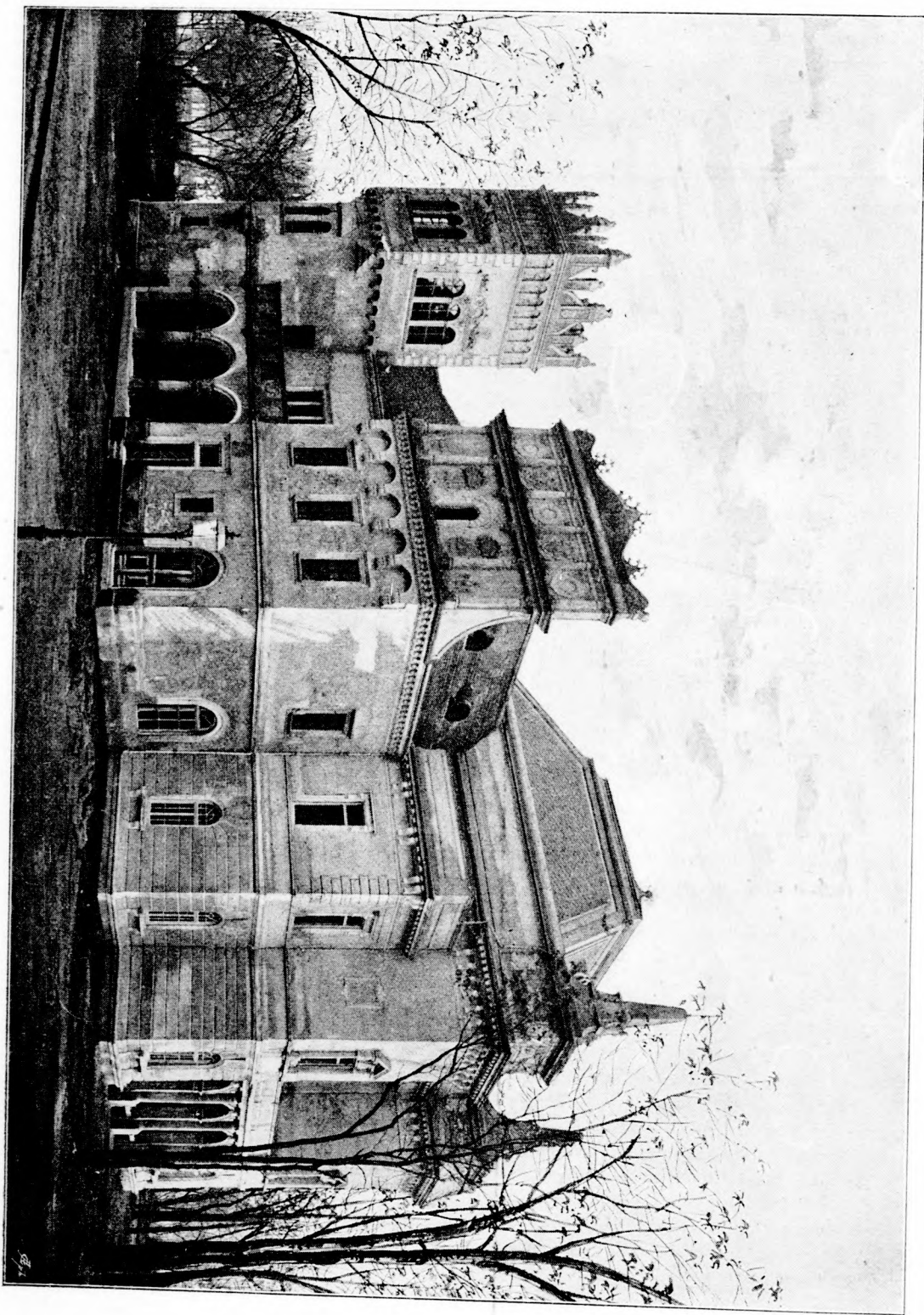
A bárányka kiugrott az ólbul. Ebben a pillanatban az ádáz böleselő tüstént darabokra szakította s fölfalta.

*

Őrizkedjete az olyan ember kecsegtető beszédjétől, aki magát erényesnek mondja. Tetteiből s ne szavaiból ítéljete.

Fénlon francia eredetije nyomán magyarította
Markovits Vilé.

So
gatta
magya
nepere

AZ EZER-ÉVI KIÁLLITÁSBÓL: A kereskedelmi csarnok. (Lásd a 9. lapon.)

tok b
lépve,
nagy
Hama
mult-s
a terr
rekab

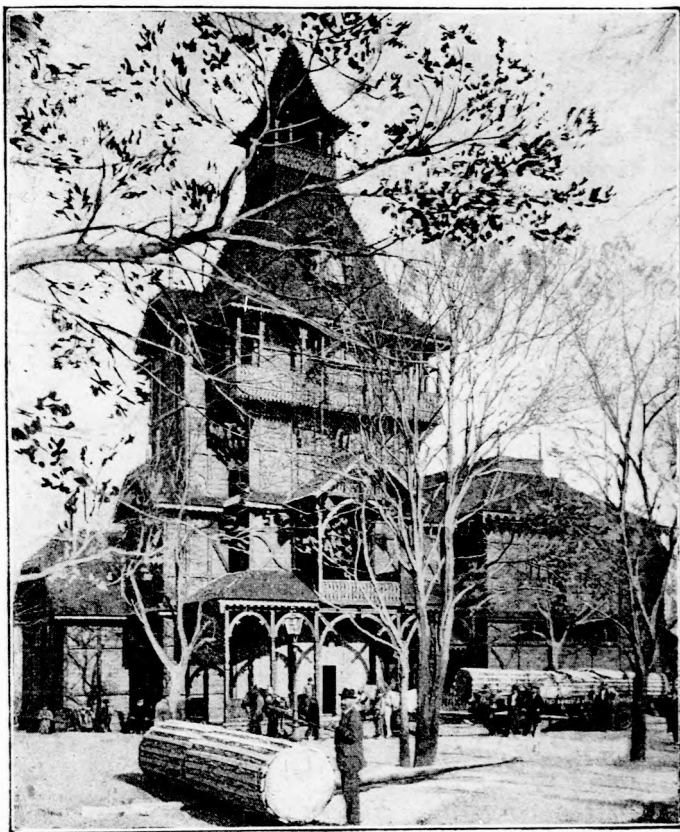
AZ EZER-ÉVI KIÁLLITÁSBÓL.

(Képekkel a 8. és 9. lapokon.)

SOK az: egy millió, ugy-e? Pedig egy milliónál már jóval több ember látogatta meg azt a nagyszerű kiállítást, melyet magyar hazánk ezeréves fennállásának ünnepeére Budapesten rendeztünk. A közt

az egy millió látogató közt sokan voltak az én kis olvasóim sorából is, és ezentul még többen lesznek, hogy itt a vakáció s vidékről is számosan fölrándulhatnak szép fővárosunkba.

Aki már volt a kiállításon, mindjárt ráismert az egyik képre, melyet ma muta-

AZ EZER-ÉVI KIÁLLITÁSBÓL: Horvát erdészeti pavillon.

tok be. Amint az Andrássy-uti főkapun belépve, a szép hidon áthaladtunk, ódonszerű nagy épület ötlük jobb-kézt szemünkbe. Hamarjában azt hihetnők, hogy valami mult-századbéli kastélyt ábrázol; de benn a termekben mai nemzetünk egyik legde-
rekabb, leghasznosabb osztályának: a keres-

kedőknek érdekes kiállítási tárgyaival találko-
zunk. Be van mutatva, milyen volt a kereskedés régente; vannak ott régi pén-
zek, bankók, melyeket mi már hirtől is
alig ismerünk; látjuk, hogyan voltak haj-
dan a pénz-intézetek berendezve, milyenek
voltak a könyveik, leveleik stb. Es így

nem csak azt tanuljuk meg a kiállításon, milyenek voltak a hajdani vitéz harczosok hanem azt is, miképen dolgoztak a békés, munkás kereskedők akkor és miképen dolgoznak most.

Odább sétálva, sok díszes pavillon közt magas, torony formájú épületet pillantunk meg. Egészen fából való, körül is, belől is csupa fa, deszka, donga és százféle czikk, mind fából. Itt az erdő mutatja be, mi mindenféle hasznos és szükséges tárgyat nyújt. Külön épületben vannak a tulajdonképi magyar és külön a horvát erdők terményei. Mert horvát testvéreink szintén bemutatják ezredévi kiállításunkon az ő művészeti, ipari, s gazdasági és erdészeti czikkeiket s az a csinos pavillon, melyet mai egyik rajzunk ábrázol, a horvát erdészeti kiállítás épülete. Itt látjuk, hogy azokból a rengeteg erdőségekből, melyek horvát-szlavon társ-országunkban terülnek el, milyen sokféle értékes tárgy kerül elő.

Mert kincs van a vadon erdőben is, csak legyen szorgalmas ember, aki fölkeresi és fáradságos munkával földolgozza.

VÁRAKOZÁS.

(Képpel a czimlapon.)

VÁROK, várók. És mióta!
Nézek, nézek untalan.
Hol marad a kis pajtásom,
Az édes, hászontalan?

Délutánra ígérkezett
S uzsonnára itt marad —
Pedig pedig a délután
Alkonyat felé halad.

Mind a játék-szerem készen;
Igy vártam a jöttödöt . . .
Ugy eljátszogatam volna
Kis pajtáskám, te veled!

Biztos hogy elfelejtetted!
Mert hát játszani szeretsz.
De lám: a sok játékdottól . . .
Játszani is elfeledsz.

A HIVALKODÓ ESŐ-CSEPP.

— Példázatos mese. —

ESVASZ volt, de még csak az eleje. Hol fagyott, hol esett, hol meg a nap süttött. Néha meg mind a hármat egyszerre is lehetett tapasztalni.

Éppen így volt akkor, mikor az a kis futó felhő végig lebegett az égen és néhány eső-cseppet bocsátott le a földre. A levegő csipős, de nagyon csöndes volt s a kis eső-csepp szaporán és egyenesen sietett lefelé, végre pedig éppen a király koronájára esett. Mert ő felsége már nagyon megunt a hosszú telet és kisétált a kertjébe, nem törődve azzal a kis felhővel; jól látta, hogy a következő perczen már újra kisüt a nap, bár még nem igen melegít. Hát csak összébb huzta magán a biboros palástját és tovább sétált.

A felhő odább vonult, a nap kisütött, de a hideg sem tágitott s a kis eső-csepp keményre fagyva rezgett a király koronájának egyik ágán. És amint a napsugár érte, pompásan csillogott is.

— Milyen gyönyörű lettem! szólt elégedetten. Azt hiszem, most már gyémánt vagyok. Csak a gyémánt ilyen kemény és ragyogó. És a király koronáján nincs is helye másnak, mint drága-kőnek. Igen, az már bizonyos, hogy gyémánt vagyok!

— Micsoda? Gyémánt volnál? szólalt meg a rubint, mely nagyon előkelő helyet foglalt el a koronán. Megbocsáss, de nem igen hiszem; és mikor valaki olyan előkelő társaságba lép, mint a miénk, akkor nem elég, hogy maga magát mondogatja épp oly előkelőnek. Be is kell azt bizonyítani.

— Mivel?

— Hát . . . hát például . . . rá tudnád-e a király nevét karczolni az üvegre?

— Persze, hogy tudnám! felelt az eső-csepp.

Nagyon határozottan mondta, mert érezte, hogy mindjárt vége a hitelének, ha megvallja, hogy nem tud valamit, amit a gyémántnak tudnia kell. Aztán meg — gondolá — hát ha csakugyan tudom? Még nem próbáltam, sőt a király nevét sem ismerem; üveg sincs itt, próbálni sem akarja senki, hát bátran mondhatom.

Mivel oly nagyon határozottan felelt, hát a rubint kissé nyájasabb hangon szólalt meg újra:

— No, ha meg tudod karczolni az üveget, akkor talán mégis gyémánt vagy. De hát hogy kerültél onnan a magasból ide? Eddig úgy tudtam, hogy a gyémántot a föld alól ássák ki. Te pedig az égből jöttél.

— Dolgom volt oda fenn, ott kellett ragyognom és tündökölnöm. Láthattatok, ha derült este vagy éjjel künn voltatok.

— Akkor hát csillag vagy! szólalt meg a másik szomszédja a zafir.

— Eltaláltad! Természetesen, gyémánt csillag vagyok. Most már talán elhiszitek, hogy jogosan foglalok helyett itt a király koronáján.

— Ha így van a dolog, akkor nem tagadhatjuk a jogodat, sőt még azt is el kell ismernünk, hogy téged illet az elsőség mindnyájunk közt. De reméljük, nem leszel kevély és elbizakodott, hanem jó barátságban élsz majd velünk.

— Ó, attól ne tartsatok! Nyájas és barátságos leszek hozzátok, ámbár ti mindnyájan együtt sem értek annyit, mint én egymagam.

A megfagyott eső-csepp kegyes leereszkedéssel mondta ezt s a drága-kövek, bár csodálkoztak, lassacskán bele kezdtek nyugodni a dologba.

A király ezalatt már megelégelte a sétát és vissza tért a palotájába. Szobája be volt fűtve, itt hát levetette a palástot, aztán levetette a koronát is a fejről és a kályha közelében egy aranyos asztalkára tette.

A rubint, a zafir és a többi drága-kő csöppet sem törődött ezzel; szokva voltak ehhez a rendes helyökhöz. De az eső-csepp alig egy-két percz múlva nagyon alkalmatlannak és kellemetlennek kezdte találni a meleget, mely a kályhából feléje áramlott. Érezte, hogy keménysége mind-inkább eszik; akarta, nem akarta, de olvadni kezdett és még egy-két percz multával már ismét csak hig vicsöppecske volt. De azért minden erejét megfeszítve, oda tapadt a koronához továbbra is.

— Ohó! Hát veled mi történt? kérdé gyanakodva a rubint. Egészen megváltoztál!

— Ó... semmi... semmi... csak afféle kis mulékony baj. Nem vagyok a szobai levegőhöz szokva... de majd megszokom.

— De mint ha nem is volnál kemény kő, hanem szétfolyó nedv...

— És egyre kisebbedel is, jegyzé meg a zafir.

Az eső-csepp maga is rémüldözve tapasztalta, hogy a nagy meleg mindinkább elpárologtatja. Jaj, jaj! Ha így tart, mindjárt fölszárad. És akkor nevetni fognak rajta. Sőt máris nevetnek. A hivalkodó eső-csepp még ekkor is ki akart rajtok fogni.

— Mit? Nevetni mertek? No, akkor nem is maradok itt köztetek, nem vagytok méltók hozzám... vissza térek a magasba és ott újra az leszek, ami voltam, ragyogó...

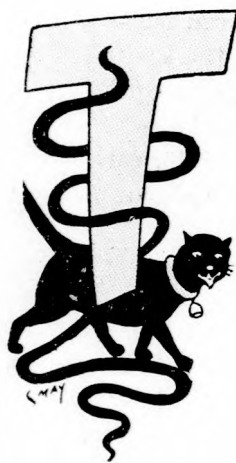
Azt akarta mondani, hogy »gyémánt csillag«, de már nem fejezhette be a dicsekvését, mert a melegtől utolsó részecskéje

is fölszikkadt. Csak kicsike, homályos folt maradt a helyén.

— Hahaha! Tudom én már, mi voltál és mi leszel, szólt, a rubint. Nem gyémántcsillag, hanem szerény kis eső-csepp. Ha idején arra iparkodik, hogy fűszálra hulljon és rövidke kis ideig ott csillogjon, akadt volna őszinte bámulója; de ő inkább hivalkodva csalni akart mulékony látszattal s nevetséges lett élete csak úgy, mint a kimulása.

CZICZÁÉK ÉS CZINCZIÉK.

— Mese öt képpel. —

ÁNCZ-MULATSÁGRA készültek Egerházán és nagyon biztak benne, hogy most már végre tovább is jutnak a készülődésnél. Mert már több ízben ki volt a bál tűzve, de mindig közbe jött valami, vagyis inkább valaki. Ettől nem lehetett megtartani a bált. Az öregek nem bánták. Ők beérték azzal is, hogy sajt, kalács és más jóféle elemózsia bőven akadt ott az élés-tárban: ám a fiatalság táncolni is szeretett volna. Megörültek tehát, mikor Czinczi egy este így szólt:

— Hölgyeim, uraim, készüljenek! Ma éjjel megtartjuk a bált, mulhatatlanul!

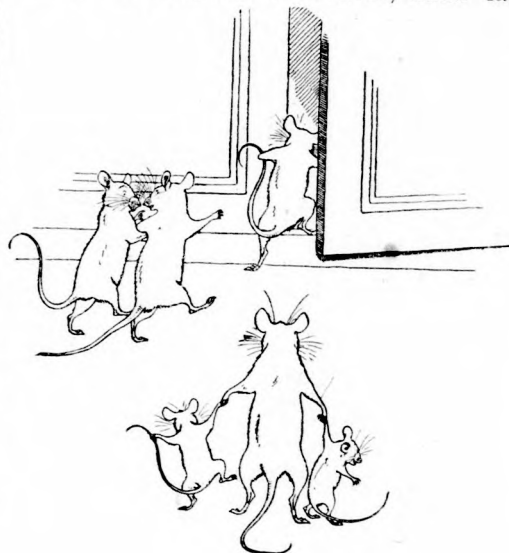
— Nem lesz baj és veszedelem?

— Minden rendben van. Épp most beszéltem Farkinczás bácsival... tudjátok, aki fönn lakik a padlásán... lejött ide hozzánk és szállást kért éjszakára, mert Cziczák ma éjjel a ház tetején hangversenyt és bált rendeznek, tehát a padlás most

nem egészen bátorságos tájék. De épp ezért a mi tájékunk itt lenn annál bátorságosabb.

— Igaz! Ha Cziczák koncerteznek, mi is bálozhatunk. Nem fognak ránk lesni.

Gyülekezett is mindjárt a báli publikum s még a kicsinyeket is elvitték, hadd lás-

sák, tanulják meg idején a gyönyörű eger-táncot. Volt is aztán nagy czinczóság, ficzkádozás, dáridó és mulatozás, de amint javában rakták, egyszerre csak — ó szörnyűség! — köztük termett a nagy fekete czicza. És bizony-bizony egyiknek vagy másiknak utolsó bálja lett volna ez a bál, ha czicza-koma csupa torkosságból meg nem zavarodik. Annyi volt a körme ügyében a préda, hogy hamarjában nem tudta, melyiket ragadja meg. A legkövérebbiket akarta elcsipni, de az alatt, hogy végig nézett rajtuk, melyik is hát a legkövérebb falat: Czincziék nem lustálkodtak, hanem nagy sebtiben elináltak, be a lyukba, mélyen a fal alá.

Igy hát megint rossz vége lett a bálnak és nagy volt a boszankodás és elégedetlenség szerte Egerházán.

— P
kell!
alapos

Czinczo
nyan v
meg ab
hat igr

— Ez nem maradhat így! Ezen segíteni kell! Nagy gyűlést fogunk össze hívni és alaposan meghányi-vetni, milyen módon

rázzuk le a nyakunkról ezt az örökös cizca-veszedelmet.

Össze is ült a nagy gyűlés az öreg

Czinczogány elnöklete alatt és mind a hányan voltak, egy-értelműséggel állapotok meg abban, hogy ez a dolog nem maradhat így, ezen változtatni kell.

Idáig nagyon örvedetes vala az egyetértés; de most az öreg Czinczogány elnök így szólt:

— Kimondom tehát a határozatot, hogy

ez a dolog nem maradhat így. (Éljen!) És most következik... (Halljuk! Halljuk!) következik az a kérdés: mit köll tennünk, hogy ez a dolog ne így legyen, hanem másképen? Kérem a tisztelt tagokat, adják elő indítványukat.

Nagy csönd támadt; de aztán egyiknek is, másoknak is akadt indítványa, csak hogy a többség valamennyire azt mondta:

— Nem ér semmit! Nem fogadjuk el!

Végre Czinczi szólalt meg:

— Egyik indítvány sem ér semmit. Majd én mondom meg, hogyan segíthetünk a bajon.

— Halljuk! Halljuk Czinczit!

— Ugy-e, az a baj, hogy nem tudjuk, mikor ront reánk az a gonosz macska? De ha valami jel elárulná, hogy közeledik, akkor mindig idején elmenekülhetnénk.

— Igaz! Jól beszél!

— No's, tehát igen egyszerű a dolog: csöngettyüt kell a macska nyakára kötni.

— Helyes! Elfogadjuk! Nagyon jó lesz!

Az öreg Czinczogány megcsóválta a fejét.

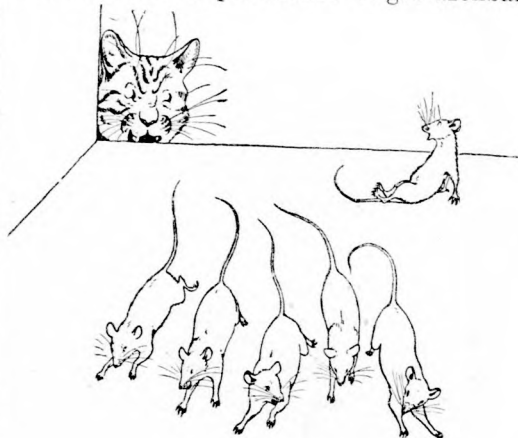
— Néminemü kétségeim vannak ugyan, de meg kell hajolnom a gyűlés bölcsesége előtt. Most tehát még azt köll elhatároznunk: ki kösse rá a csöngettyüt a macska nyakára?

Még ki sem mondta egészen, mikor mindnyájan rémülten kiáltozni kezdtek:

— A macska! Jaj, a macska!

Futottak hanyatt-homlok s majd hogy a jó öreg Czinczogány áldozatul nem esett,

mert vad futásukban fellökték és ijedtében alig birt talpra állani. Végre azonban

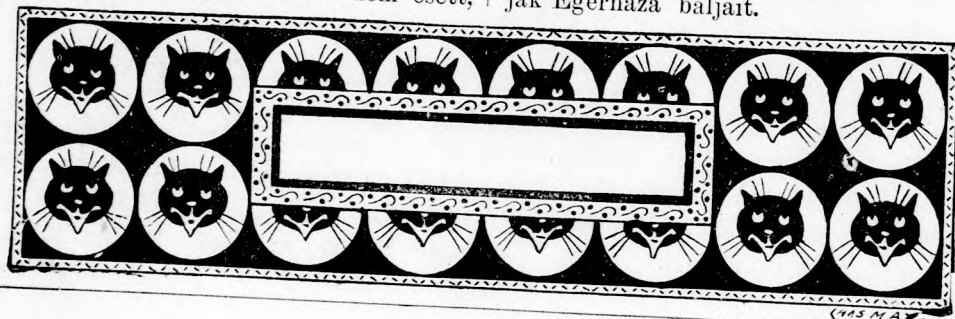
ő is eliramodott és szerencsére eljutott a maga biztos buvó helyére.

— Mondtam, hogy némi kétségeim vannak. De hát a bölcs gyűlés elfogadta. Ujabb gyűlést hívok össze, hadd jelölje meg a hőst, aki a csöngettyüt a czicza nyakára felköti.

Kihirdette a gyűlést; ámde, furcsa! Nem jelent meg senki, éppenséggel senki. Még maga Czinczi sem, az elmés indítványozó. Az öreg Czinczogány újra a fejét csóválta.

— Tessék! Mit ér a hetyke határozat, ha nincs aki végre hajtsa? Félek, félek: minden marad, amint volt!

S igaza lett — sajna! — az öregnek. Maig sem akadt egér oly vitéz, hogy rákösse a csöngettyüt a czicza nyakára. És így a hamis cziczák most is folyvást megzavarják Egérháza báljait.

AZ EGÉR ÉS A TEVE.

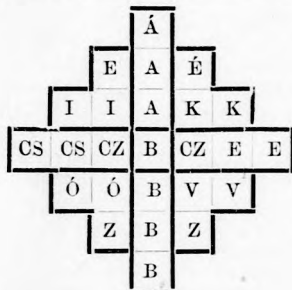
NEM állat-mesét akarok elmondani. Inkább talalós kérdést adok fel:

Miben hasonlítanak az egér és a teve?

Aki nem tudja, nem is találja ki könnyen. Mert ez a két állat ugyan mindenképen messze esik egymástól. Az egérke piczi kis jószág s a házak fala alatt lyukban él; a teve pedig hatalmas testű, idomtalan nagy állat, mely a forró égövi sivatagokat gázolja.

Mégis van egy közös tulajdonságuk. Még pedig az, hogy a teve is, az egér is rendkívül sokáig meg tud lenni víz nélkül. Tudjuk, hogy a teve épp ezért megbecsülhetetlen teher-hordó állat a homok-sivatagon, ahol egy hétig is fáradatlanul ballag, anélkül, hogy a szomszagtól kidőlné. De az egér még tul tesz rajta. Egy természetudós kísérletet tett több egérrel és ugyancsak ámult, mikor egerei hétről hétre vígan éltek tovább, bár egy csöpp vizet sem kaptak. És a tizenötödik héten a legjobb étvággal ropogtatták a száraz kukoriczát, mint ha készek volnának még tovább folytatni a szomszagtató kísérletet.

KERESZT-REJTVÉNY.

Ezek a betűk úgy helyezendők el, hogy függőleges és víz-szintes irányban egyformán adjon: az 1-ső sor egy mással-hangzót; a második egy konyhakerti növényt; a 3-dik egy ruha-darabot; a 4-dik (középső) egy várva-várt időszakot; az 5-dik a »kényeztet« szónak egy más kifejezését; a 6-ik egy hazai madarat is, fűrdőt is; a 7-dik

egy magán-hangzót. A megoldás pedig úgy a víz-szintes, mint a merőleges irányban egyazon eredményt nyújtja.

A megfejtők nécsorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Aesopus“.

Tanulságos mesék. (A „Forgó bácsi könyvtára“ című sorozat egyik önálló kötete.)

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« L. köt. 25-dik számában közölt oszlop-rejtvény megfejtése:

E	L	E	K
E	P	E	R
É	D	E	S
E	G	E	R
H	A	J	Ó
K	E	F	E
S	A	J	Ó

Helyesen fejtették meg: Temesváry Elza, Saláth Ilon, Havas Margit, Barhó Pista, Kövesi Rudi, Danielisz Jenő, Wollner Antal, Patterson Margit és Orsolya, Nékám István és Ervin, Scharff Ilonka és Gyula, Mérey Ágosta, Pólya Évike és Ivánka, Strasser József, Fuchs József, Berényi Irmus, Przybilla Jenő, Kormendy Matild, Schöpf Szeferina, Krivány Laczi és Dini, Klein Jolán, Erzsi és Jenő, Kreibik Sándor, Rosenwald Rudolf, Eislitzer Margit, Grün Aladár, Hollaky Feri, Szilágyi Évike, Szelke Hajnalka és Józsi, Irinyi Szabolcs és Csaba, Lám Miczi és Nelli, Kovács Dénes, Angermayer Béla, Botka Lajos és Andor, Szabó Árpád, Graff Sarolta, Trettina Irma és Béla, Weltner Dezső, Moesz Ilonka, Szikszay Esztike, Freund Károly, Bódy Ödön, ifj. Münnich Aurél, Graefl Márta és Paula, Preisch Frida, Berkovits Blanka és Ilonka, Gyika Marianna, Hesze Irmus, Havas János, Popper Leo, Gaál Ilona és Ödön, Gabrovitz Irén, József és Jenő, Megele Margit, Ruff Paula, Fischl Izabella, Kléber Elemér, Sier Friczi, ifj. Jákó János, Adler Margit és Ernő, Lenck Emil, Neoschil Ant (al vagy ónia? F. b.), ifj. Röck Gyula, Hauer Ilus, Krämer Sándor, Badiny Gyula, Záborszky Mariska és Dezső, ifj. Boróczy Lajos, Angyal Irma, Bruck

Juliska, Lányi Rózsika, Szalamin Erzsí, Biedermann Margit, Jacobovits Antal, Pruzsinszky János, Jakab Böske és Margit, Szerdahelyi Iluska, Freund Imike, Ladányi Laczi, Abonyi István, Payr Hugó, Groedel Lajos, Schwarz József és Béla, Herczeg Ilonka és Albert, Vadas József, Zakár Jenő, Krausz Géza, Forster Ilona és Mariska, Szabolcsi Károly, Gajári Erzsí és István, Gregersen Dagmar, Hajnik Ilonka és Imre, Brüll Albert, Salzberger Aranka és Nándor, Fáy Erzsí, Sturm Renée, Gráner Márta és Stefke, Fáy Endre és Árpád, Malatinszky Zoltán, Veres Gellért, Farkas Ilona, Laczi és Mariska, Bolyó Palma és K. (a nevet mindig teljesen köll kiírni! *F. b.*), Vanesó (nem Vancsó?) Anna, Marczali Bözse és Póli, Gervay Mariska, Erzsike és Mike, Szájbély Erzsike, Szameck Győző, Mandel Ibolyka és Mihály.

A jutalom kisorsolása szabályszerűleg megtörténvén, nyertesek lettek *Herczeg Ilonka és Albert, Simon-major (Oroszlámos)*, kiknek a jutalomkönyvet (*Regék és mesék*, írta *Vilma néni*; két színes kép-táblával, vászon kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« L. köt. 24-ik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Lányi Rózsika, Weisz Pál.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Cziner Imre. Soraidat beküldöttem a m. tudományos Akadémia betűfejtő osztályának s ennek köszönhetem, hogy soraidra válaszolhatok, mert a magam tudományából bizony nem tellett. Hát köszönöm fiacskám a te szíves érdeklődésedet: Istennek kedvező jóvoltából már rég túl vagyok a bajon. A bácsi és a néni mért nem hoztak el magukkal, hogy személyesen is megismerkedtünk volna. Azt is kérde: meg köll-e fizetned azért, ha a mesédet kiadom? Ha beválik: még inkább neked jár. Ha nem válik be: száz forintért se közlöm; pedig ugy-é, ennyi pénzed nincs is? Hogy te mesét írnál a »Kis Lap«-ba, arra, levélkéből ítélve, nem vagy, de nem is lehetsz még képes. — **Záborszki Mariska és Dezső.** Mikor jöttök? Mert szeretném, ha még itthon érnétek. — **Przybilla Jenő.** Azóta rendben van, reményem. — **Bruck Juliska.** Azt a rejtvény-alakot már most ritkábban alkalmazom, mert olvasó társaid nagyon rákaptak s így alig kerül fejtérésükbe a megoldás. Pedig éppen azt akarom hogy vesződjenek vele. — **Somogyi Margit és Jolán.** Kedvesen esett olvasnom soraitokat. Hát ha kedvez a sors és találkozhattunk? — **Salzberger testv.** Besoroztam. — **Malomszeghy Jolánka és Pista.** Mire feljöttök, a kiállítási tárgymutató már meg is lesz. — **Deutsch Hedi.** Csak arra vigyen az utam, bizony nem kerrüllek el. — „**Czigány-csinyek.**“ A kézirat iránt

két héten belül tessék rendelkezni. — **Fráter Imre.** Kiállítási kalauzt uton utfélen árulnak. E végett ne legyen gondod. A különféle látnivalóságokhoz való belépő díjakat nem ismerem. De tán nem is valók a »Kis Lap«-ba. Csak annyit, hogy ha többen jelentkeztek a fékezett gömb (ballon captif) kosarában való felszálláshoz, kedvezményes árban részesültek. A légi utazás biztos és nagyon jutalmazó. — **Gabrovitz testv.** Az 1-ső megjelen. — **Kovács Dénes.** Tőled is az a panasz: hogy még nem nyertél. Hány ezred magaddal vagy, akik szintén nem nyerne! Mikor annyi közül mindig csak egy a szerencsés. De ennél talán kedvesebb jutalom az, hogy sikerült a rejtvényt megoldanod. — **Hauer Iluska.** Kérdéseidnek egy részére a megelőző számokban volt már felelet. Másik része meg nem olyan, amire válaszolni szeretek, mert kívül esik a »Kis Lap« és olvasóinak érdeklődésén. Ami a rejtvényed megjelenési idejét illeti, arra csak annyit mondhatok, hogy sorát várja, mert van ám előtte jócskán. A türelmetlenségnek sem értelme, sem haszna. — **Fischl Izabella.** Nagyon kedvesen esett a te szíves megemlékezésed; annál kedvesebben, mert váratlanul jött. Forrón köszönöm és viszonzom. — **Kresz Margit.** Levélké a te jó szivedről teszen bizonyosságot, de indítványodat nem közölhetem. Azok a kereskedők, akik néhány éven át foglalkoztak a gyűjtött cseresznye-szarak értékesítésével, lemondtak róla, mert fáradozásukat nem jutalmazta a kívánt eredmény. Ami a másikat illeti: ugy a »Forgó bácsi színháza«, mint a »Kis Lap« szindarabjai után befolyt tiszta jövedelmet rendesen be is küldik hozzám s én aztán valamely felebaráti célnak juttatom. Tréfás rejtvényed csakugyan mulatságos, de inkább valamely humorisztikus lapba való. — **Mandel Mihály.** A »Kis Lap« két szindarabjának előadásából befolyt 80 frt 50 krt. bizonyosan valamely jótékony célnak juttattátok. Mégis elvártam volna, hogy a »Kis Lap« révén szerzett erkölcsi sikerrel járt pénzbeli hasznót a nagy városnak fülledt pincze-lakásaiban szülő szegény gyermekek javára küldtéték volna be, akiket a gyermek-segélyző egylet hűvös nyári tartózkodásra küldöz el most a hegyek közé. Ugyan azok a gyermekek azok, akik télen fázhatnak s éheznek. Az én kis olvasóimnak mindig boldogító elégtételére szolgált, ha ugy adakozásaikkal, mint színi előadásaik anyagi eredményével, szükölködő kis pajtásaiknak télen meleg szobát, a forró évszakban pedig hűs nyaralást szerezni segíthettek. Haladásodat kellemes tudomásul veszem s látogatásodnak örömmel nézek eléje. — **Strázsa Józsi.** Csak akkor szólhatok, ha olvastam. — **Blumenfeld Armin.** Nagyon könnyüeske biz' az. — **Volszky Radó, Gábor Angela, Krausz Géza, Süttő Bandi és Álmos, Strynsky Mátyás, Oberbacher Irén és Imre, Leuthold Keresztély, Morócz Pista.** Látogatástokat szívesen fogadom. — *Több levélről a jövő számqan.*

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Szerk. és kiadó-hivatal: Budapest, Ferencziek-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület.
Nyomtatja a kiadó tulajdonos: **Athenaeum** irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.